

ІНСТИТУТ
ЕВОЛЮЦІЙНОЇ
ЕКОНОМІКИ

ЛІКВІДНІСТЬ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

місячний огляд

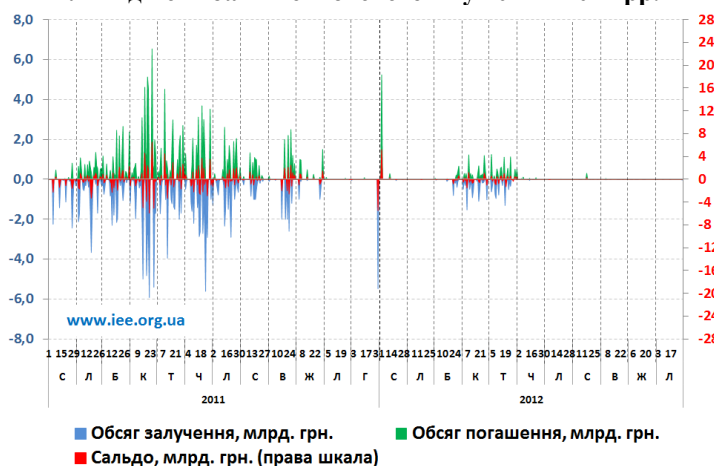
Листопад 2012

Основним фактором зниження ліквідності було формування від'ємного сальдо валютних інтервенцій НБУ (1,7 млрд. дол. США) та акумуляція бюджетних коштів у нацвалюті на рахунку в НБУ (зростання у 5 разів до 8,9 млрд. грн.).

Упордовж місяця НБУ підтримував комерційні банки шляхом надання кредитів **рефінансування**: сальдо кредитів шляхом проведення тендера строком до 90/360 днів було сформовано додатним і становило 100 млн. грн. Однак вони не створювали суттєвої підтримки, зважаючи на обсяги надання коштів та строковість кредитів – 75% кредитів було надано на строк лише 13 днів.

Сальдо операцій з розміщення **депозитних сертифікатів** також було додатне – 23,3 млн. грн. Слід зазначити, що мобілізаційні операції, починаючи з червня п.р., не використовуються в НБУ як інструмент регулювання грошово-кредитного ринку – в листопаді їх обсяг становив лише 43 млн. грн., при чому розміщення відбувалися на строк не більше 14 днів.

Динаміка мобілізаційних операцій НБУ та їхній вплив на ліквідність банківської системи у 2011 – 2012 рр.

Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Обсяг державних облігацій України, які придбав Національний банк України в листопаді, становив 10,3 млрд. грн. (з початку року – 28,5 млрд. грн.). Операції з продажу зі свого портфеля державних облігацій України в 2012 році НБУ не проводив.

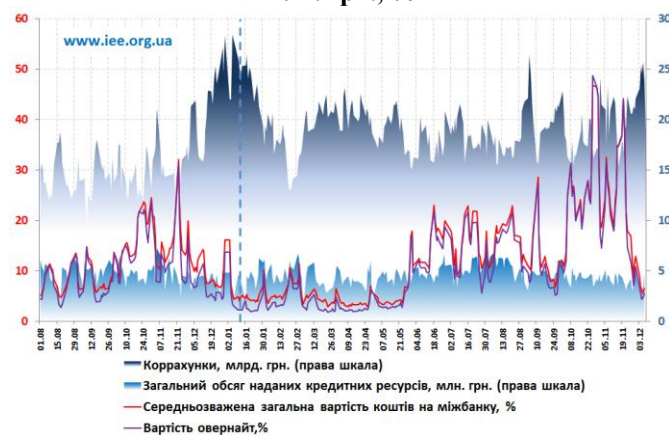
Обов'язкові резерви на окремому рахунку в НБУ скоротилися на 3% до 6,4 млрд. грн.

На міжбанку тривала невизначеність та негативні настрої.

Незважаючи на відносно високий рівень ліквідності протягом місяця (**коррахунки** коливалися в коридорі 15,3–23,1 млрд. грн. і на кінець місяця становили 23 млрд. грн.), вартість ресурсу **овернайт** на міжбанку досягала 44%.

Питома вага кредитів овернайт у загальному обсязі рефінансування в листопаді становила 47% – **НБУ продовжує залишатись кредитором останньої інстанції банківського сектору.**

Динаміка коррахунків та вартості коштів на міжбанківському ринку в 2011 – 2012 рр., млн. грн., %

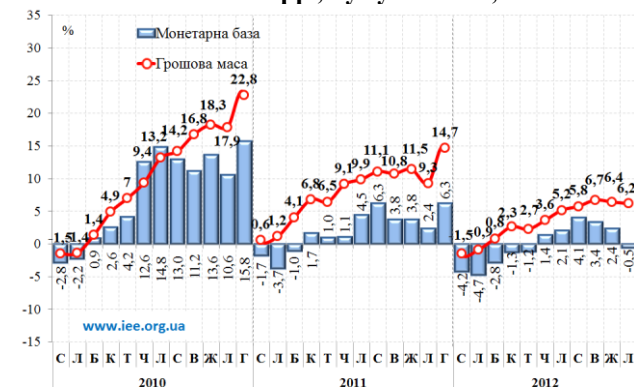
Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Обсяги наданих коштів, коштів до погашення та сальдо кредитів рефінансування у 2012 р., млн. грн.

Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Динаміка монетарної бази та грошової маси в 2010 – 2012 рр., кумулятивно, %

Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Питома вага інструментів рефінансування в його загальному обсязі та загальна кількість банків, у 2011 – 2012 рр., % та од.

Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

Шляхом проведення рефінансування під заставу ДЦП та операцій репо НБУ стимулює комерційні банки фінансувати дефіцит бюджету. Питома вага операцій прямого репо становила 48%. Однак розміщення ОЗДП під неринкові 14,3% свідчать про те, що контрагентами Мінфіну на первинних аукціонах в першу чергу виступають державні банки.

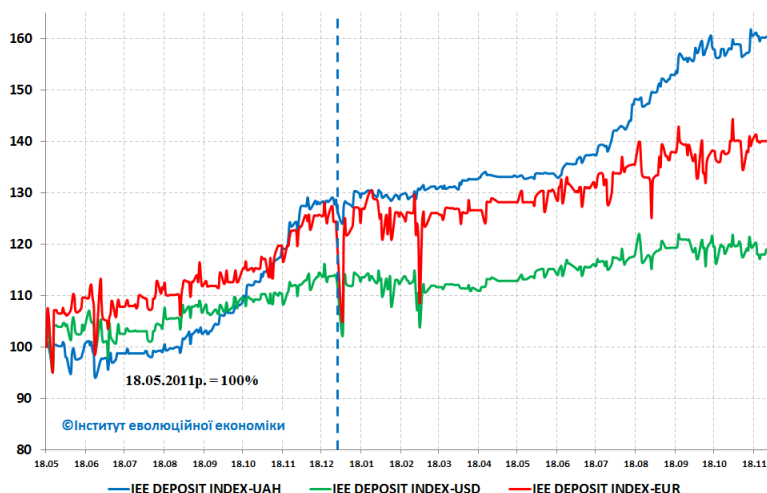
Загальний рівень депозитів у листопаді зріс лише на 0,5% (на 9,2% з початку року) до 534,3 млрд. грн. за рахунок валютних вкладів (зростання на 0,3% до 235,6 млрд. грн.) та обсягу вкладів у нацвалюті (на 0,6% до 298,7 млрд. грн.). За таких умов відбулося скорочення готівки поза банками на 2,1% до 191 млрд. грн.

Середньомісячна ставка за депозитами в інвалюті зменшилася з 6,4% у жовтні до 6,3% у листопаді. Комерційні банки, які відчувають потребу в ліквідності, продовжують стимулювати клієнтів, підвищуючи вартість залучення коштів. Середньомісячна вартість депозитів у нацвалюті зросла з 17,6% у жовтні до 18,7% у листопаді. Відповідно середньомісячна ставка за кредитами у нацвалюті зросла з 21,8% у жовтні до 23,4% у листопаді.

Загальний обсяг наданих кредитів збільшився лише на 1,1% (з початку року – на 2,9%) до 816,7 млрд. грн. за рахунок їхнього зростання в нацвалюті (на 0,7% до 506,5 млрд. грн.), залишок за позиками в інвалюті збільшився на 1,6% до 310,1 млрд. грн.

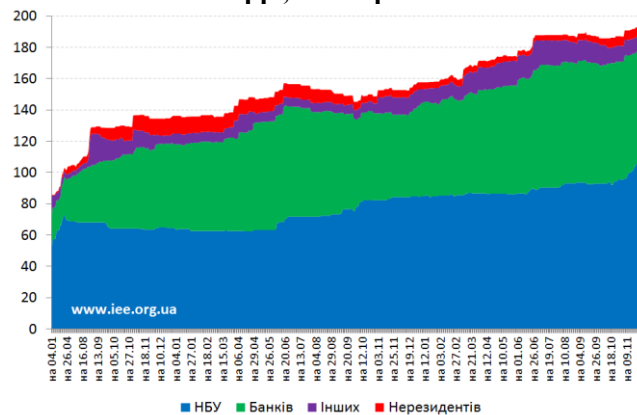
Зважаючи на зазначені тенденції, монетарна база скоротилася на 2,9% до 238,6 млрд. грн., грошова маса – на 0,2% до 728 млрд. грн.

Динаміка індексів IEE DEPOSIT INDEX-UAH, IEE DEPOSIT INDEX-USD, IEE DEPOSIT INDEX-EUR у 2011-2012 рр., %

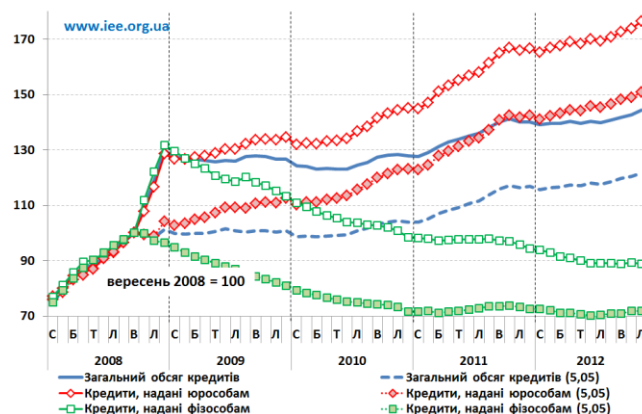
Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

ОВДП, які знаходяться в обігу, за сумою основного боргу в розрізі утримувачів у 2011 – 2012 рр., млн. грн.

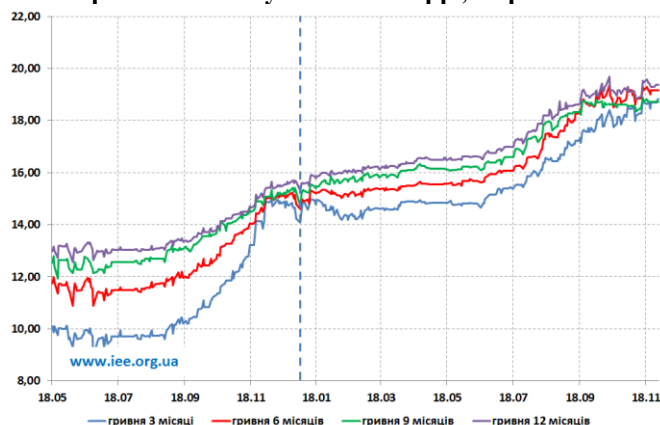
Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

Динаміка кредитування у 2008 – 2012 рр. (з урахуванням та без урахування девальвації гривні в 2008 р.), %

Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

Динаміка українського індексу ставок за депозитами фізичних осіб¹ у 2011 – 2012 рр., % річних

Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

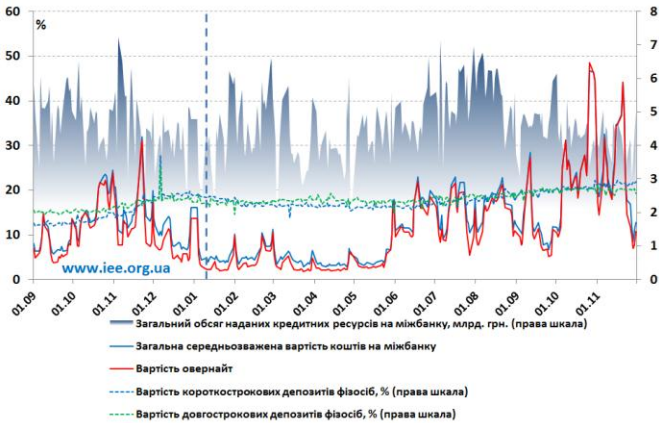
¹ Компанія Thomson Reuters розраховує індикативну ставку «Український індекс ставок за депозитами фізичних осіб» (Ukrainian Index of Retail Deposit Rates, або UIRD) за методикою, розробленою спільно з Національним Банком України, на основі номінальних ставок ринку депозитів фізичних осіб, які оголошуються провідними учасниками українського ринку банківських депозитів фізичних осіб.

Значення та зміна IEE DEPOSIT INDEX* у розрізі валют
станом на 28.09.2012

Індекс		Значення, %		Зміна за місяць, в.п.
IEE DEPOSIT INDEX-UAH	↑	160,6	↑	2,7
IEE DEPOSIT INDEX-USD	↓	118	↓	-1,5
IEE DEPOSIT INDEX-EUR	-	140	-	0

* Індeksi IEE DEPOSIT INDEX-UAH, IEE DEPOSIT INDEX-USD, IEE DEPOSIT INDEX-EUR розраховуються IEE на основі інформації, яка оприлюднюється НБУ щодо рівня депозитних ставок (за розрахунками агентства Thomson Reuters) як кумулятивні показники динаміки середнього рівня ставок строком 3, 6, 9 та 12 місяців у розрізі валют (гривня, долар США та євро) «[Українського індексу ставок за депозитами фізичних осіб](#)» (Ukrainian Index of Retail Deposit Rates, або UIRD) відносно 18.05.2011 – початку розрахунку UIRD.

Динаміка вартості коштів на міжбанку та вкладів
фізичних осіб, %

Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

© 2011 [Інститут еволюційної економіки](http://www.iee.org.ua). Всі права захищені.

Цей документ надається винятково як інформація.

Дані публікації в жодному разі не претендують на всеосяжний і повний аналіз ринку. Будь-які думки, висловлені в цьому звіті, мають суб'єктивний характер і можуть відрізнятися від точки зору інших структурних підрозділів Інституту еволюційної економіки в зв'язку з використанням різної методології, підходів і припущень при проведенні аналізу. Всі точки зору і думки (включаючи затвердження та прогнози) належать тільки Інституту еволюційної економіки і можуть бути змінені без попередження або повідомлення. Представлені в документі думки виражені з урахуванням ситуації на дату виходу матеріалу.

Ми не стверджуємо, що наведена інформація й думки правильні або представлені повністю, однак вони базуються на даних, отриманих з надійних джерел.

Дані публікації в жодному разі не покликані виступати в ролі керівництва до прийняття рішень та рекомендацій до купівлі або продажу валюти, цінних паперів тощо, оскільки мають суто ознайомчий характер. Автори не несуть жодної відповідальності або зобов'язань щодо збитків через прийняті на основі даних публікацій рішення.

Несанкціоноване копіювання, розповсюдження, а також публікацію цього документа в будь-яких цілях заборонено.

Інститут еволюційної економіки
<http://www.iee.org.ua>

Директор
[Макаренко Ігор Петрович](#)

Аналітик
[Острокоморець Олег Олегович](#)

Літредактор
[Козичко Валентина Миронівна](#)